

2. KONUŞMA DİLİ OLARAK TÜRKÇE ÇALIŞTAYI 15 NİSAN 2025 TARİHİNDE ANKARA'DA DÜZENLENDİ

Şener Mete

■ Türk Dil Kurumu, 15 Nisan 2025 günü tarihinde ikinci kez, “Konuşma Dili Olarak Türkçe Çalıştayı” düzenledi. İlki 18 Nisan 2024’te düzenlenen çalıştaya spiker, sunucu, prodüktör ve tiyatro sanatçısı olarak 30’dan fazla kişi katılmış; radyo ve televizyonlarda Türkçenin konuşulmasındaki genel sorunları dile getirmişlerdi. Bu yıl yapılan ikinci çalıştayda ise aynı meslek gruplarından 29 katılımcı bulunuyordu. Ayrıca çalıştaya davet ettiğimiz TRT’den ve Türkiye’nin Sesi Radyosundan yayıncılarla Ankara Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu Üyesi Özlem Akarsu Çelik de çalıştayı izleyenler arasındaydı. Türk medyasına ve söz sanatına damga vurmuş, tiyatromuzun ve seslendirme sanatının önde gelen ustaları, radyolarımızda ve televizyonlarımızda uzun yıllar sunuculuk, spikerlik yapmış ve hâlen yapmakta olan, pek çok yayını ve karşılaşmaları anlatmış, ana haber bültenleri sunmuş ve meslekleri için pek çok öğrenci yetiştirmiş, Türkçeyi en güzel şekliyle kulaklarımıza doldurmuş olan yayıncılar, çalıştayı bu yılki teması olan, “Radyo ve Televizyon Yayınlarıyla Yazılı Basında Yapılan Yanlış Kullanımlar” üzerinde onar dakikalık bildirilerini sundular.

- TRT Haber Merkezinden başarılı ana haber spikerleri Aslı Noyan, Sermin Baysal Ata ve Sezen Yüce;
- Futbol, atletizm, voleybol ve tenis karşılaşmalarının sunucuları Cüneyt Kıran, Erdoğan Arıkan ve spor spikerlerinin hocası Tansu Polatkan. TRT’den Bein Sports’a geçen, genellikle futbol maçlarının sunucusu Yalçın Çetin;
- TRT emekli spikerlerinden, seslendirme ve dizi sanatçısı Ekrem Tamer;
- Ankara Radyosu ve televizyonda kadın programlarının ilk sunucularından Elçin Temel;

- TRT İstanbul Radyosu eski başspikerlerinden ve mesleki kitaplar yazarı Bengül Erdamar;
- TR eski prodüktörü ve yönetmeni, *24 Saat* gazetesi yazarlarından Ergin Erenoğlu;
- TRT İzmir Radyosu spikeri ve Türkiye’de yayımlanmış en kapsamlı diksiyon kitabının yazarı Füsun Ünsal;
- Akdeniz Üniversitesinde sunuculuk yapan, halkla ilişkiler görevlisi Gözde Baranoğlu;
- TRT Dış Haberler Servisinden muhabir Gülnur Günay;
- İzmir Televizyonunda sunucu olarak çalışan, iletişim ve kişisel gelişim kitapları da yazarı Hakan Urgancı;
- TRT Türk’te, BBC Türkçe Servisinde ve Halk TV’de dış haberler servisinde çalışan, Işın Eliçin;
- Ankara Radyosu Müdürlüğünden sonra Güzel Sanatlar Üniversitesine geçen, Prof. Dr. Merdan Güven;
- Tiyatro sanatçısı ve yönetmen Murat Atak;
- İstanbul Radyosu spikeri ve eğitimci Murat Atıl.
- İstanbul Televizyonu sunucusu ve eğitimci Müge Wöber.
- TRT Türkiye’nin Sesi radyosu emekli spikerleri Nedim Atak, Nilgün Doruk ve aynı radyonun spikerlerinden ve sunucu Yasemin Pamukcu;

- Spiker, program yapımcısı ve Ülke TV Genel Müdür Yardımcısı Serhat İbrahimoğlu;
- Diksiyon eğitimi dersanesi yöneticisi Seyhan Karaman;
- TRT Haber Dairesi eski Başspikeri Şener Mete.

Çalıştayın açış konuşmaları Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman Mert ile başspiker ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Şener Mete tarafından gerçekleştirildi.

Prof. Dr. Osman MERT konuşmasında, Türk Dil Kurumunun kuruluş ilke ve amaçlarının altını çizerek Türkçenin Türk kültür coğrafyasında iletişim dili olmasını sağlamak amacıyla önemli adımlar attığını dile getirdi. Özellikle Türk dünyasını ortak bir alfabede buluşturmak gayesiyle atılan her adımda yer aldıklarını belirterek, ortak alfabenin Türk halkları için öneminden söz etti. Mert konuşmasında ayrıca, Türk Dil Kurumunun derlem tabanlı sözlük projesi

---

hakkında da bilgi verdi.

Çalıştayda, katılımcılar yanlış telaffuzlar, eklerdeki yanlışlıklar, sözcük fazlalıkları ve eksiklikleri; haberlerde “-yor” eklerinin “-yo” olarak söylenmesi, “bir” sıfatının “bi”ye dönüşmesinin Türkçe söyleyişe uygun olmadığını dile getirdiler, abartılı vurgular ve abartılı tonlamalara örnekler verdiler. Ayrıca ses düşmesiyle “Cumhurbaşkanı” gibi örneklerde “cumbaşkanı” denildiği, “tercihi” kelimesinin “terci” olarak anlaşıldığı, ötümsüz seslerin ötümlüye dönüşerek cümleyi bozduğunu belirttiler. Haber ve programlarda, kurgusal cümlelerin inandırıcılığı kaybettirdiği, “adına”, “ifade etti”, “gerçekleşti” gibi kelimelerin, aynı metinde birkaç kez tekrarlandığı, oysa Türkçede bunların yerine kullanılacak birçok söz bulunduğu, örneklerle anlatıldı. Spikerler çalıştayda, RTÜK’ün televizyonlardaki yanlış söyleyişlerle ilgili olarak TDK’den destek almasını ve dilin bozuk kullanımıyla ilgili olarak uygulanacak yaptırımlarda TDK’den görüş istemesini önerdiler.

Etkinliğin bitiminde TDK Başkanı Prof. Dr. Osman Mert, katılımcılara teşekkür belgelerini takdim etti.